

ІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОМУ КОМПЛЕКСІ ЯК ФАКТОР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Гусєва І.І.

Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут», м. Київ

Паливно-енергетичний комплекс України охоплює процеси виробництва, перетворення та транспортування паливно-енергетичних ресурсів, є складною системою, що активно впливає на довкілля. Характерною особливістю цього впливу є його багатоплановість та різноманітність характеру. Це в свою чергу породжує ряд негативних факторів, які відображаються не лише на стані навколишнього природного середовища, а й викликають небезпеку для життя та здоров'я людей. Тому важливою є проблема досягнення такого стану навколишнього природного середовища та умов життєдіяльності людини, при яких забезпечується попередження погіршення екологічної ситуації та виникнення небезпеки для здоров'я людей.

Згідно Закону України «Про захист навколишнього природного середовища» [1] та «Енергетичної стратегії України до 2030 року» [2], до основних принципів охорони НПС відносять пріоритетність вимог екологічної безпеки та екологізацію матеріального виробництва на основі комплексності рішень у питаннях охорони навколишнього природного середовища. Досягнення зазначених цілей гарантується лише здійсненням широкого комплексу взаємопов'язаних екологічних, політичних, економічних, технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів, серед яких основне місце посідають структурні зміни відносин між економічними суб'єктами. Одним із методів здійснення структурних змін відносин між економічними суб'єктами є процес інтеграції.

На думку багатьох авторів, інтеграцію можна розглядати як поєднання в ціле окремих частин, елементів, які набувають деяких ознак цілого. З іншого боку, інтеграція, за Т.Парсонсом [3, С. 364], це структура чи процес, за допомогою яких відносини між частинами системи впорядковуються, що забезпечує їхнє гармонійне функціонування. Загалом, інтеграція як системне явище, може бути інтерпретована як стан пов'язаності частин у ціле, або ж як процес, у результаті якого досягається такий стан, або ж як процес входження в систему окремого елемента. Ю.М.Пахомов, Д.Г.Лук'яненко, Б.В.Губський [4, С. 45] вказують на те, що інтеграція у широкому розумінні може бути визначена і як відносини, і як процес. У першому розумінні інтеграція тлумачиться як відсутність будь-якої дискримінації між елементами системи. Як процес інтеграція виявляється у стиранні відмінностей між частинами системи. Інтеграція це завжди взаємодія, тому результатом є виникнення цілісності що має нові якості та сутність. У нашому розумінні інтеграція – це процес встановлення нового типу взаємозв'язку між економічними суб'єктами задля досягнення стратегічних цілей.

В умовах ескалації кризи, за відсутності необхідного фінансування та інвестицій, очевидна необхідність пошуку джерел коштів та засобів забезпечення функціонування економічних суб'єктів. Тому інтеграційні процеси не лише виступають фактором дотримання вимог економічної та енергетичної, а у випадку інтеграції у ПЕК, ще й екологічної безпеки.

Складність еколого-економічного феномену інтеграції обумовлює необхідність використання комплексного підходу, який передбачає розгляд не лише статичних, але і динамічних ефектів інтеграції на мікро-, мезо- та макрорівнях. Характерними системними властивостями інтеграції між економічними суб'єктами є [5]: нелінійність розвитку, стійкість зв'язків, цілісність та структурність.

Нелінійність розвитку інтеграції економічних суб'єктів обумовлена виникненням синергетичного ефекту функціонування як результату взаємодії елементів системи. Стійкість зв'язків інтеграції економічних суб'єктів обумовлена існуванням «сил взаємного тяжіння», які перевищують переваги автономного функціонування. Цілісність і структурність системи виражається в набутті нових якостей, притаманних лише новоствореному економічному суб'єкту.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України «Про охорону навколишнього середовища». – <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1264-12&p=1238503899152677>
2. Енергетична стратегія України на період до 2030 року – <http://mpe.kmu.gov.ua/fuel/control/uk/publish/article>
3. Американская социология: Перспективы, проблемы, методы. – М., 1972.
4. Пахомов Ю.М. та ін. Національні економіки в глобальному конкурентному середовищі / Ю.М.Пахомов, Д.Г.Лук'яненко, Б.В.Губський. – К.: Україна, 1997. – 237 с.
5. Попов А.А. Интеграция хозяйствующих субъектов: сущность, функции, основные противоречия // Вестник ВГУ. – 2004. - № 2